

Till

Sollentuna Kommun
Samhällsbyggnadsavdelningen, Bygglovsenheten
191 86 Sollentuna
(mbn@sollentuna.se)

Synpunkter på sökt bygglov för konstgräsplan på fastigheten Helenelund 7:5, Dnr 2019.981

Tegelhagens samfällighetsförening har, såsom ägare av fastigheterna Handkvarnen 1 och Handsågen 1, blivit tillfrågad om ovanstående ansökan.

Vår åsikt är att ansökan ska avslås, med hänvisning till att följande problem (med undantag av nr 4) fortfarande inte är tillräckligt utredda eller åtgärdade. Notera att vi redovisar för varje problem 1-5 vilka kommentarer vi hade på förra bygglovsansökan (2019.463) samt vilka åtgärder kommunen har gjort i frågan. Av läsbarhetsskäl lägger vi vår slutsats för varje problem först under respektive kapitel. Kommentarer nr 6-7 är tillkommande.

1) Förslaget kommer sannolikt innebära en ohållbar trafik- och parkeringssituation

Vår slutsats

Kommunens trafikutredning (*Silverskogens bollplan PM Trafik, Civit Consult 2019-12-18*) har bekräftat våra farhågor från förra bygglovsansökan om att bollplanen kommer innebära stora ingrepp i trafikflödet i Tegelhagen. Vår tidigare kommentar är därför fortfarande giltig; trafik- och parkeringskaos hotar kraven på framkomlighet för boende, nödvändiga transporter och framförallt för utryckningsfordon. Vi som boende känner stor oro både över att vår vardag kommer påverkas mycket negativt samt över att den dag ett utryckningsfordon måste fram är den smala Tegelhagsvägen blockerad av besökande till fotbollsplanen och inga alternativa vägar finns. Det måste observeras att Tegelhagsvägen är 5 meter bred och inte 7 meter som utredaren har antagit. Det går precis för två personbilar att mötas, men om en personbil möter t.ex. en brandbil måste man köra ner i diket med ena hjulparet. Det är inte troligt att besökare till fotbollsplanen tar hänsyn till brandbilar vid angöring.

Vidare saknar vi följande omständigheter i utredningen och tror att dessa skulle resultera i ännu värre konsekvenser om de togs hänsyn till:

- En förutsättning för utredningen är att bollplanen inte används för cup och match utan bara för träning. Hur tänker kommunen reglera detta? Innan detta är fastlagt verkar denna förutsättning vara alltför optimistisk.
- Den nyliga avetableringen av förskolan på platsen har belyst bristen på parkeringsplatser som områden har redan idag. En normal vardag är mellan 20 och 30 personbilar parkerade på den plats där förskolan låg (d.v.s. på den föreslagna platsen för fotbollsplanen). Det innebär att fotbollsplanens parkeringar inte ens kommer att täcka nuvarande behov för t.ex. skolans personal. Dessa aspekter har inte berörts i utredningen. Vi har varit i kontakt med skolans rektor som är bekymrad över brist på parkeringar för skolans personal.
- Vi vill också påminna om att 7-mannaplanen just intill Tegelhagsskolan snart kommer att återuppstå när de provisoriska barackerna tas bort. Det innebär att bostadsområdet skulle bli omslutet av två fotbollsplaner på några hundra meters avstånd. Även 7-mannaplanen kommer alstra trafik och behov av parkering, som inte tagits med i utredningen.

För referens; vår tidigare kommentar till bygglovsansökan 2019.463

”Av bygglovshandlingarnas situationsplan framgår att det planeras för 19 parkeringsplatser plus ytterligare en plats avsedd för handikappfordon. Det finns bara en in- och utfartsväg till parkeringen. På vägen för in- och utfart ska bilarna samsas med gående på gångstigen till naturreservatet¹, och sedan inom det planerade området placera en yta för ”Angöring”. På vardera sidan av angöringsytan finns utrymme för uppställning av cyklar, 30 respektive 20 cyklar. Totala ytan för cykeluppställning är enligt situationsplanen och syn på plats motsvarande 3–4 parkeringsplatser för bilar, där även nedgjutna cykelställ med möjlighet för ramlåsning ska rymmas för de 50 cyklarna. Parkeringsplatserna för fordon är placerade mitt i mot varandra i två rader med cirka en och en halv billängds mellanrum mellan raderna. Trångt med tanke på den rotation av bilar som är vid fotbollsaktiviteter.

Det är inte realistiskt att tro att denna planering kommer att fungera i praktiken. Konsekvenserna av en eventuell byggnation kommer att påverka hela situationen på ett negativt sätt för närliggande fastigheter och även för övriga boende i samfälligheten. Ytan på den tomt som bygglovsansökan avser är alldeles för begränsad för att inrymma både en 11-manna fotbollsplan och behoven för trafik, plats för åskådare, utrymme för bullerskydd etc. som finns. Hur dagens gångvägar till frilufts-/naturreservatet är tänkta att fungera är svårt att utläsa, när de ligger i bakgrunden av situationsplanen.

Tegelhagsvägen är en återvändsgata. Det är smalt för mötande efter det att en kombinerade gång- och cykelvägen anlades och vägbredden minskades i motsvarande grad från Silverdalsvägen fram till den tänkta infarten till fotbollsplanen. Positivt för hastighetsdämpning och därmed trafiksäkerhet, men efter det finns inga möjligheter att parkera bilar utefter vägen. Dessutom råder det enligt skyltning parkeringsförbud utefter hela Tegelhagsvägen samt på Bävervägen och Minkvägen. Tillsyn av bestämmelserna är dock begränsad, erfarenhetsmässigt sker det möjligen var tionde år.

Parkeringsplatser är ett problem redan idag då besökare till koloniföreningen och Tegelhagens naturreservat har mycket begränsade parkeringsmöjligheter, näst intill inga alls. Anläggande av en fotbollsplan skulle innebära parkering på gator och vändplaner trots gällande parkeringsbestämmelser samt, inte minst viktigt för de boende i området, att samfällighetens boendeparkeringsplatser kommer att användas av fotbollsplanens besökare. Vid matcher och cuper är det troligt, med erfarenhet av hur det då ser ut vid Helenelunds IP, att ett hundratal bilar ska till och från fotbollsplanen vilket skulle innebära stora svårigheter för framkomlighet på Tegelhagsvägen. Ett sådant trafik- och parkeringskaos hotar kraven på framkomlighet för boende, nödvändiga transporter och framförallt för utryckningsfordon. Det finns även stor risk för genomfart med bilar på bostadsområdets smala gång- och cykelvägar med mycket begränsad sikt och barn som leker bland buskar och häckar.

Sammanfattningsvis är samfälligheten och boende mycket oroade för vilka framkomlighets- och parkeringsproblemen en fotbollsplan i nu föreslagen lösning kan förorsaka och framförallt oroade för att utryckningsfordon kan få svårigheter att ta sig fram. Vi anser att framkomlighets- och parkeringsproblemen var för sig är tillräckligt stora för att omöjliggöra beviljande av bygglov/marklov i nuläget.”

Kommunens åtgärder i frågan sedan förra bygglovsansökan

Den nya bygglovsansökan innehåller inga väsentliga förbättringar i trafik- och parkeringsfrågan jämfört med förra bygglovsansökan.

Kommunen har däremot låtit göra en trafikutredning (*Silverskogens bollplan PM Trafik, Civit Consult 2019-12-18*). Denna konstaterar att bollplanen förväntas öka trafikflödet med ca 360 nya fordon per dygn. Ingen jämförelse görs med nuvarande trafikflöde, men vår bedömning är att detta är en mycket kraftig ökning. Vidare konstaterar utredningen att nödvändig angöringsträcka är 30 m, men att bara ca hälften planeras, vilket innebär att angöring måste ske delvis på parkeringsplatserna. Vår bedömning är att detta inte är realistiskt, varför vi är övertygade om att angöring även kommer ske på Tegelhagsvägen, vilket blockerar normalt trafikflöde under större delen av kvällar och helger.

En förutsättning för utredningen är att planen inte används för cup eller match.

¹ <https://www.sollentuna.se/sv/uppleva--gora/idrott-motion-och-friluftsliv/friluftsliv-och-motion/naturomraden/tegelhagen/>

2) Förslaget kommer sannolikt innebära ökade störningar för omkringboende

Vår slutsats

Trots de genomförda miljö- och bullerutredningarna hävdar vi att vår tidigare kommentar fortfarande är giltig; en fotbollsplan av nu föreslagen storlek skulle innebära betydande olägenheter för de kringboende.

Dom boende i Tegelhagen har redan blivit lidande av att E18 drogs om för ett par år sedan på ett sätt så att det sammantagna trafikbullret från E4, E18 och Sollentunavägen ökade. Att påföra ytterligare buller skulle upplevas som mycket negativt. Dessutom vill vi påminna om att just ”ökad ljudnivå, belysningsmaster” accepterades som argument mot andra placeringsalternativ i förstudien (*Förstudie placering konstgräsplan Ny 11-spelplan i Silverdalsområdet*, Knut Jönson Byggadministration AB, 2019-06-12), och vi anser att samma invändningar alltså kan anföras för den nu föreslagna placeringen.

Våra specifika invändningar mot framför allt bullerutredningen framgår av stycket ”Kommunens åtgärder...” nedan.

För referens; vår tidigare kommentar till bygglovsansökan 2019.463

”En fotbollsplan av nu föreslagen storlek skulle innebära betydande olägenheter för de kringboende. En sådan anläggning kan betyda en fullständig förändring av bostadsområdets karaktär. Det skulle innebära stora störningar i omgivningen i form av hög ljudnivå, belysning. Eftersom ingen detaljplan har tagits fram som kan styra användningen av fotbollsanläggningen kommer sannolikt störningarna att öka mångfald när konstgräsplanen på Tegelhagskolan (400 m från Helenelund 7:5) är återskapad och planerna kan samnyttjas för fotbollscuper. En sådan utveckling placerar boende på Bävervägen och Minkvägen mitt i en fotbollsanläggning vilket är mer än vad närboende ska behöva acceptera.

I dagsläget har det konstaterats att fotbollsanläggningar ska likställas med industrianläggningar i bullerhänseende, dvs att industribullernormen ska tillämpas. Inga sådana utredningar verkar ha skett och inom tomten finns inga reserverade ytor för kommande bullerskyddsanläggningar. Denna brist anser samfälligheten i sig vara tillräckligt stor för att omöjliggöra beviljande av bygglov/marklov i nuläget.

Inom den aktuella tomten finns varken ytor för samlingar, vila eller publik och kommunen har inga närliggande gräsytor som kan nyttjas för dessa ändamål. Risken är därför stor att spelare och publik kommer att nyttja samfällighetens gräsytor för sådana ändamål med risk för ytterligare störningar och nedskräpning som följd. Samfälligheten är inte beredd att upplåta sina gräsytor för sådana allmänna ändamål.”

Kommunens åtgärder i frågan sedan förra bygglovsansökan

Den nya bygglovsansökan innehåller inga förbättringar i denna fråga jämfört med förra bygglovsansökan.

Kommunen har däremot låtit göra en bullerutredning (*Bullerutredning – Silverskogens bollplan, Structor Miljöbyrå, 2019-12-18*). Denna konstaterar att p.g.a. bollplanen kan en ljudnivå om 50-60 dBA förväntas vid naturreservatet / kolonilotten samt en ljudnivå om 45 dBA vid de uppmätta adresserna på Bävervägen. Utredaren anser inte att detta är ett problem. Vi invänder mot utredarens slutsatser i följande:

- 50-60 dBA vid naturreservatet och kolonilotten överstiger kraftigt Naturvårdsverkets riktvärden för friluftsområden (=35 dBA). Vi håller inte med utredaren om att detta inte skulle vara ett problem. En tämligen hög existerande bullernivå är inget argument för att tillföra ytterligare buller, snarare tvärtom.
- 45 dBA vid Bävervägen överstiger acceptansvärdet (=40 dBA) om man betraktar Naturvårdsverket rapport 6538 och kraven för impulsjud. Utredarens argument för att ljuden inte är impulsjud är att vägledningen inte är framtagen för idrottsverksamhet. Vi invänder mot detta eftersom det argumentet gäller hela vägledningen och man har ändå valt att tillämpa övriga delar. Att bara tillämpa utvalda delar av vägledningen är missledande. Det finns dessutom ingen ”ökad toleransnivå än normalt” här eftersom detta är buller som tillkommer sedan dom boende valde att flytta in i Tegelhagen.

Utredaren pekar på att prejudicerande dom från mark- och miljööverdomstolen angående Boovallen/Nacka inte fanns tillgänglig vid skrivande stund. Om detta är viktigt för utredningen föreslår vi att man väntar på denna dom.

Vidare har utredningen, såvitt vi förstår, inte tagit hänsyn till ljudstörningar från den kraftigt ökande trafiken på Tegelhagsvägen (se kapitel 1 ovan) som bollplanen skulle föra med sig.

Kommunen har även låtit göra en miljöutredning (*PM Miljöutredning av ny konstgräsplan i Silverdal Sollentuna kommun, Structor, 2019-12-18*) där man angående bullret för fastigheterna på Båvervägen menar att avgränsande lövträd skulle dämpa bullret ytterligare. Vi vill här påminna om att kommunen har valt att söka bygglov för en konstgräsplan. En sådan kan utnyttjas långt utanför de årstider då löv finns på träden.

Angående störande belysning bedömer ovan nämnda miljöutredning att existerande vegetation ger tillräcklig avskärmning mot ljusföroreningar in till naturreservat och bostadsområde. Vi har svårt att bedöma rimligheten i detta innan vi ser resultatet av avverkningen man planerar, men vill även där påpeka att lövträd inte ger samma skydd under okt-mars som övriga året.

3) Förslaget kan innebära negativa konsekvenser för grundvattnet

Vår slutsats

Vår tidigare kommentar är fortfarande giltig.

För referens; vår tidigare kommentar till bygglovsansökan 2019.463

”Området är gammal sjöbotten, det är låglänt och känsliga markförhållanden råder. För att kunna bygga den planerade 11-mannafotbollsplanen behöver dränering göras med risk att grundvattennivån påverkas, i värsta fall grundvattensänkning som leder till markrörelser och sättningar/skador på närliggande byggnader.”

Kommunens åtgärder i frågan sedan förra bygglovsansökan

Såvitt vi kan se innehåller den nya bygglovsansökan inga förbättringar i denna fråga jämfört med förra bygglovsansökan. Vi har inte heller lyckats hitta någon utredning som besvarar kommentaren.

4) Förslaget kan innebära ett hot mot fridlysta arter

Vår slutsats

Såvitt vi kan bedöma ger den genomförda utredningen tillräckliga svar på vår kommentar.

För referens; vår tidigare kommentar till bygglovsansökan 2019.463

I Tegelhagen/ Silverdal har det alltid funnits gott om grodor, kräldjur, fåglar och vilt. Området har varit grönt, frodigt med skog och gott om buskage. Området har tillförts vatten från flera håll och på vissa ställen har det varit mycket sankt, vilket har inneburit att små våtmarker har bildats.

Skyddsvärda arter dör ut när deras livsmiljöer ändras eller försvinner. Idag finns det en våtmark som fortfarande syns med sin naturliga växtlighet i det område där fotbollsplanen föreslås. Vid bra vinter och vårnederbörd (gott om grundvatten) bildas det små sjöar runt platsen. Det finns idag gott om grodor och kräldjur i området. I skymning och fuktighet kan man se vanlig groda, padda och åkergroda (rödlistad) marschera över Tegelhagsvägen för att hitta våt mark.

Alla Sveriges kräldjursarter och groddjursarter är fridlysta. Vi ställer oss därför frågande till hur kommunens planering ser ut i området och hur man hanterar frågan om fridlysta arter i relation till den planerade fotbollsplanen.

Kommunens åtgärder i frågan sedan förra bygglovsansökan

Den nya bygglovsansökan innehåller inga förbättringar i denna fråga jämfört med förra bygglovsansökan.

Däremot bedömer utredaren i miljöutredningen (*PM Miljöutredning av ny konstgräsplan i Silverdal Sollentuna kommun, Structor, 2019-12-18*) kapitel 3.3 att bollplanen inte hotar de fridlysta groddjuren. Detta baserar utredaren på att befintligt dike som rinner söder om området, mot kolonilotterna, kommer att bevaras och att det inte finns något som tyder på att området för planerad fotbollsplan skulle utgöra en nyckelroll för spridning, fortplantning, övervintring eller som livsmiljö för groddjur.

5) Förslaget kan innebära spridning av mikroplaster till omkringliggande naturreservat

Vår slutsats

Vi skulle vilja ha ett förtydligande från kommunen om varför den här planerade bollplanen har en minskad risk för spridning av mikroplaster än den genomsnittliga bollplanen som föranleder Naturvårdsverkets oroande slutsatser om konstgräsplaner i Sverige (se stycket "Kommunens åtgärder..." nedan).

För referens; vår tidigare kommentar till bygglovsansökan 2019.463

Konstgräsplanen kommer enligt rambeskrivningen innehålla en granulatfyllning. Vissa åtgärder är planerade för att minska spridningen av granulat till omgivningen, men det framgår inte av ansökan om/hur Naturvårdsverkets rekommendationer kring anläggande av konstgräsplaner är uppfyllda. Vi anser att detta är av största vikt eftersom anläggningen kommer vara omgiven av ett naturreservat på tre sidor.

Kommunens åtgärder i frågan sedan förra bygglovsansökan

Den nya bygglovsansökan innehåller inga förbättringar i denna fråga jämfört med förra bygglovsansökan.

Däremot bedömer utredaren i miljöutredningen (*PM Miljöutredning av ny konstgräsplan i Silverdal Sollentuna kommun, Structor, 2019-12-18*) kapitel 3.6 att risken för att mikroplaster sprids till omgivande miljö som mycket liten. Detta baserar utredaren på åtgärder för att förhindra mikroplasters spridning, vattenavrinningens riktning, de jordarter som finns samt den planerade dagvattensystemet vid bollplanen.

Detta samtidigt som utredaren konstaterar generellt om mikroplaster från bollplaner: "*Hur mycket som når hav, sjöar och vattendrag är oklart. Naturvårdsverket har dock konstaterat att stora mängder granulat försvinner från konstgräsplaner varje år och att en del av detta svinn sprids till miljön.*"

För oss är det oklart vad som är bättre med den här planerade bollplanen än den genomsnittliga bollplanen som föranleder det generella påståendet, och skulle vilja ha ett förtydligande om detta.

6) Alternativa placeringar

Vid de informella möten vi haft med kommunen har vi efterlyst en ytterligare en alternativ placering av fotbollsplanen; nämligen nere vid båtuppläggningsplatserna vid Edsviken.

Vidare skulle man kunna beakta den fastighet vid Edsviksvägen som tills alldeles nyligen har varit en del av Tegelhagsskolan (norr om båtuppläggningsplatsen, före detta Natura).

Innan sådana studier har genomförts finns det inga skäl att gå vidare med planerna på fotbollsplan i Tegelhagen.

7) Pågående rättsprocess

Tegelhagens samfällighet anser att Sollentuna kommunstyrelse inte har haft laglig rätt att fatta beslutet att anlägga en ny stor fotbollsanläggning utan att vald placering först prövats ur alla aspekter genom en detaljplaneprocess i enlighet med Plan- och bygglagens regler, eftersom både allmänna och enskilda motstridiga intressen finns. Därför överklagade vi 1 juli kommunstyrelsens beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm. Vi har ännu inte fått något besked om resultat därifrån, vilket vi tolkar som att ärendet pågår.

Innan det finns resultat från denna rättsprocess finns det inga skäl att gå vidare med planerna på fotbollsplan i Tegelhagen.

Tegelhagens samfällighetsförening genom dess styrelse
Ordförande
Per Blixt, Minkvägen 25, 191 39 Sollentuna
(perblixt@hotmail.com)

